

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa J. N.
przeciwko „S.” sp. z o.o. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 czerwca 2017 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2700 zł
(dwa tysiące siedemset) kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 grudnia 2015 r. ten sposób, że zmienił punkt drugi przez uchylenie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w B. w dniu 27 stycznia 2014 r. w pozostałej części i w tej części oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powód w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy naruszenia prawa przewidziane w art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazał przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z potrzebą wyjaśnienia kwestii miarkowania kary umownej w sytuacji złożenia oświadczenia o oddalenie powództwa (art. 484 § 2 k.c.), bez wyartykułowania wprost wniosku o jej obniżenie, a także w jaki sposób powinien być sformułowany wniosek o obniżenie kary. Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z naruszenia art. 65 § 1 k.c., w odniesieniu do zapisów umowy stron, odnoszących się do potrącenia, pominięcia wymagania wdrożenia postępowania reklamacyjnego, kary umownej i jej miarkowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek prawny, służący od prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego, polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Założenie to może być zrealizowane jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia co najmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy, nie będąc trzecią instancją sądową, nie został powołany korygowania ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby w rzeczywistości miały one miejsce.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania

których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązanie go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.). Przedstawione przez skarżącą zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nich kwestie nie stanowią nowych i nierozwiązanych dotychczas problemów. W orzecznictwie przyjmuje się, że przewidziane w art. 484 § 2 k.c. uprawnienie dłużnika do żądania zmniejszenia kary umownej jest środkiem obrony pozwanego prowadzącym do częściowego oddalenia powództwa, a zatem może być realizowane jedynie w formie zgłoszonego przez pozwanego zarzutu, opartego na wskazanych przez niego faktach i dowodach świadczących o istnieniu co najmniej jednej z przesłanek miarkowania opisanych w art. 484 § 2 k.c. (zob. m.in. wyrok SN z dnia 23 czerwca 2017 r., I CSK 625/16). Poruszanie tego problemu po raz kolejny bez wykazania rzeczywistej potrzeby zmiany powszechnie przyjętego zapatrywania było nieuzasadnione.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej objęta art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od skarżącego wykazania, że zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad prawa, widocznym od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy i dłuższych dociekań. Naruszenie prawa powinno mieć charakter szczególny i kwalifikowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Brak w nim

przekonywującego wyводу prawnego o zaistnieniu takiego stanu rzeczy w stosunku do zaskarżonego orzeczenia. Wynik badania wniosku i jego argumentacji, na tle podstawy skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku, nie prowadzi zatem do oceny, iż stanowi ono konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa materialnego albo procesowego, które współkształtowały jego treść. W szczególności nie doszło do oparcia orzeczenia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią, przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Zasady zaś wykładni umowy Objęte były wieloma orzeczeniami Sądu Najwyższego, które ukształtowały metodologię jej przeprowadzenia. Podkreślenia wymaga, że wskazanie jako istotnego zagadnienia potrzeby wykładni przepisu prawa materialnego nie może jednocześnie przemawiać za oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło także do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.